herpy

VARANER

Bogert's Monitor

Varanus bogerti

Varanus bogerti är en svart, trädlevande varan från öarna utanför Nya Guineas sydöstra spets, och den hör till gruppen av trädvaraner kring *Varanus prasinus*. Arten är bara känd från en handfull museiexemplar och nästan okänd i fångenskap, så skötseln bygger på de närmaste släktingarna.

Familj: Varanidae Tidigare namn: *Varanus prasinus bogerti*

FAKTARUTA

DJURET

Vuxenstorlek	**82-94 cm** total längd inkl. svans
Livslängd	**10-15 år**
Aktiv	**På dagen**
Levnadssätt	**Trädlevande**
Biotop	**Regnskog och våtmark**
Svårighetsgrad	**Expert**

SKÖTSEL

Min. terrarium	**120 × 80 × 180 cm** L × B × H för 1 vuxet djur
Temperatur, dag	**24-34 °C**
Värmeplats	**45-50 °C**
Temperatur, natt	**22-25 °C**
Luftfuktighet	**70-95 %**
UVB	**Rekommenderas** Fergusonzon 2
Föda	**Insekter och ryggradsdjur**
Hålls	**Ensamma eller parvis**

AVEL

Fortplantning	**Äggläggande**
Kullstorlek	**2-3 ägg**
Inkubation	**157-203 dagar** vid 29-30 °C

SKYDD OCH PAPPER

CITES	**Bilaga II**
EU-bilaga	**Bilaga B**
IUCN	**Livskraftig (LC)**

Om arten

Varanus bogerti är en smärt, trädlevande varan i gruppen av trädvaraner kring *Varanus prasinus*. Vuxna djur är enfärgat svarta på ovansidan, precis som *Varanus beccarii*, med askgrå buk och ofta ett ljusare, grått huvud. Arten känns igen på sträva huvudfjäll, knotiga nackfjäll, ett högre antal fjäll runt kroppen och en näsborre som sitter längre bak på nosen. Halvvuxna djur kan ha smala gula tvärband av spridda gula fjäll på ryggen, och ungarna är askgrå med 15-19 tvärrader av ljusa fläckar på nacke och rygg.

Arten beskrevs 1950 som underart till *V. prasinus* och har sedan 1991 räknats som en egen art. Det vetenskapliga namnet hedrar Charles Mitchill Bogert, tidigare kurator för herpetologi vid American Museum of Natural History i New York. Genetiska undersökningar placerar den inne i *V. prasinus*, så den gröna trädvaranen är knappast en enhetlig art, och släktskapet är ännu inte klarlagt.

Vuxna djur mäter 29-32 cm från nos till kloak och 82-94 cm sammanlagt, och svansen är 1,6-2,1 gånger så lång som kroppen. Ett halvvuxet djur på 41 cm väger omkring 44 g. Vikten hos vuxna djur och livslängden är inte dokumenterade. Vuxna *V. beccarii* på 74-80 cm väger omkring 210 g, och livslängden på 10-15 år i rutan är lånad från *V. prasinus*.

Att hålla arten är en långvarig och krävande uppgift: ett högt, varmt och fuktigt terrarium, ofta hembyggt, levande insekter varje vecka och erfarenhet av trädvaraner. Djuret är skyggt, och det finns ingen dokumenterad erfarenhet av att hålla och avla det, så svaret på många frågor är inte känt.

Utbredning och livsmiljö

Varanus bogerti lever på öarna i provinsen Milne Bay utanför Nya Guineas sydöstra spets i Papua Nya Guinea. Den är känd från Fergusson och Normanby i D'Entrecasteauxöarna, och typlokalen är Fergusson (Moratai). På Normanby är den enligt lokala uppgifter vanlig. Ett äldre museiexemplar kommer från Misima i Louisiaderna, medan ett ungt djur från Trobriandöarna återstår att bekräfta. Kartan visar därför D'Entrecasteauxöarna och Misima.

Utbredningen är otillräckligt kartlagd, och det är okänt om alla de gamla museiexemplaren är rätt lokaliserade eller tillhör samma art. Arten står på IUCN:s rödlista som ej hotad (LC), men populationernas storlek är inte känd.

> **Naturlig utbredning:** Papua Nya Guinea.

LIVSMILJÖ

Varanus bogerti lever i skog från havsnivå upp till omkring 400 m. På Fergusson förekommer den i sekundär låglandsregnskog, och på Normanby både i mangroveskog och låglandsregnskog. Arten är trädlevande och antas som de närmaste släktingarna uppehålla sig i trädkronorna och bara sällan komma ner på marken. Föda, dygnsrytm och äggläggning är inte dokumenterade i naturen. Arten lägger ägg.

Den närstående *Varanus prasinus* äter stora trädlevande leddjur som gräshoppor, katydider och kackerlackor, och honorna lägger äggen i termitbon uppe i träden. Det har inte observerats hos *V. bogerti*, men är en rimlig utgångspunkt. Det finns inga klimatmätningar från artens egna livsmiljöer; öarna ligger i tropikerna, och klimatet är varmt och fuktigt året runt.

Skötsel

TERRARIET

Det finns bara lite kunskap om skötseln av *Varanus bogerti*, och arten har knappt setts i fångenskap. Skötseln bygger på de närmaste släktingarna, *Varanus beccarii*, *Varanus kordensis* och *Varanus prasinus*, och värdena i detta och de följande avsnitten är lånade därifrån. Djur som kommer i handeln som *V. bogerti* bör kontrolleras noga, eftersom de lätt förväxlas med den svarta *V. beccarii*.

Ett vuxet djur behöver ett högt terrarium på minst 120 × 80 × 180 cm (längd × bredd × höjd), och större är bättre. Ett par behöver minst 160 × 120 × 185 cm och gärna en skjutvägg, så att djuren kan skiljas åt. Höjden är viktigare än golvytan. Terrariet är ofta hembyggt av vattenfast plywood, eller så är det ett helt rum.

Klä bakvägg och sidor med korkplattor. Sätt tjocka och tunna grenar på många höjder och i många vinklar, och låt några hänga fritt, så att djuret måste samordna sina rörelser. Gör flera slutna gömslen i toppen och lådor med fuktigt löv, där djuret kan sova och lägga ägg. Som botten används ett 5-15 cm lager skogsjord med vissna löv, och levande växter som monstera och pothos ger gömslen och håller kvar fukten. En uppvärmd vattenbassäng hjälper till med luftfuktigheten. Djuret är snabbt, så gör dubbla dörrar eller en sluss, och skärma av alla lampor och värmekällor, så att djuret inte kan bränna sig. Ventilationen ska vara god.

Läs mer: Luftfuktighet, sprayning och ventilation

TEMPERATUR

På dagen ska temperaturen vara 24-34 °C och på natten 22-25 °C. Yttemperaturen på solplatserna ska vara 45-50 °C. Mät den med en IR-termometer, inte som lufttemperatur, och se till att det finns en stor gradient, så att djuret kan välja mellan varma och svala zoner. Alla värmekällor styrs av termostat. Temperaturerna är lånade från *V. beccarii* och inte dokumenterade för *V. bogerti*.

Läs mer: Värme och temperatur

LUFTFUKTIGHET OCH VATTEN

Luftfuktigheten ska vara 70-95 %. Duscha terrariet flera gånger per dygn med färskt vatten, gärna med ett automatiskt system, och låt botten torka upp något mellan duschningarna. Djuren dricker vattendroppar från blad och grenar. En uppvärmd vattenbassäng på omkring 15 cm djup hjälper till att hålla fukten uppe. God ventilation förhindrar stillastående luft

och mögel.

LJUS OCH UVB

Arten är dagaktiv och ska ha UVB-ljus. Använd en kombinerad värme- och UVB-lampa över solplatsen, så att djuret kan välja mellan skugga och ljus, och sikta på Ferguson-zon 2. Zonen är inte dokumenterad för arten och är lånad från närstående trädvaraner. Ljuset tänds 12 timmar om dagen. Byt UVB-lamporna enligt tillverkarens anvisning, även om de fortfarande lyser. För lite UVB, kalk och D3-vitamin ger metabolisk skelettsjukdom.

Läs mer: Ljus och UVB Läs mer: Kalk, vitaminer och tillskott

UTFODRING

Utfodringen är lånad från *V. beccarii* och *V. prasinus*, som huvudsakligen äter stora leddjur. Mer än 90 % av fodret ska vara insekter som kackerlackor, rosenskalbaggslarver, zophobas och gräshoppor, pudrade med kalk och ett vitamin- och mineraltillskott med D3. Fisk, ägg med skal och dagsgamla kycklingar kan ingå då och då; gnagare och andra ryggradsdjur får bara utgöra en liten del, eftersom djuret annars blir fett. Vuxna djur matas en till två gånger i veckan med sammanlagt 10-20 g foder per djur.

Låt insekterna gå fritt i terrariet, eller fyll små hål i kork och grenar med matbitar, så att djuret måste jaga och fiska ut maten. En population av kackerlackor och gråsuggor i löv och ruttnande trä ger extra småbyten. Nykläckta ungar vägrar ofta att äta i upp till två veckor och ibland längre, så de ska vägas regelbundet.

BETEENDE OCH HANTERING

Arten är sannolikt skygg och nervös som andra trädvaraner, och hantering stressar djuret. Bett och klor är en verklig risk: tänderna är vassa, klorna är långa, och ett skrämt djur kan också släppa avföring på den som håller det. Skadorna är betydligt mindre än hos stora varaner, men sår kan bli infekterade, så de ska rengöras och desinficeras.

Håll en lugn rutin, öppna terrariet lugnt och låt djuret komma till handen i stället för att gripa ner över det. Undvik att ta tag i svansen. Hantera bara korta stunder; många djur ska inte hanteras. Tvätta händerna noga efter beröring av djur, terrarium och foder, eftersom kräldjur ofta bär på salmonella. Arten hålls enskilt, och par ska alltid kunna komma undan varandra.

Läs mer: Karantän och hygien

Avel

KÖNSMOGNAD OCH KÖNSBESTÄMNING

Ålder och storlek vid könsmognad är inte dokumenterade för *Varanus bogerti* eller de närmaste släktingarna. Djuren ska vara fullvuxna och i god kondition innan de sätts ihop. Könet bestäms säkrast av en veterinär med erfarenhet av kräldjur.

PARNING

Parning är inte dokumenterad för arten. Hos *V. beccarii* jagar hanen honan våldsamt, och parningen varar omkring två timmar. Honan ska kunna komma ur sikte bakom skydd, och djuren skiljs åt om jakten blir för våldsam. Vintervila är inte dokumenterad och ska inte ges.

Läs mer: Vintervila och årstider

ÄGGLÄGGNING OCH KULLAR

Arten lägger ägg. Kullstorlek och antal kullar per år är inte dokumenterade; 2-3 ägg är lånat från *V. beccarii* och *V. prasinus*. Ge honan minst tre lådor med fuktigt löv, där hon kan sova och lägga ägg, och leta också i den fuktiga botten, eftersom äggen kan grävas ner där. Honan ska vara välfödd och ha gott om kalk och D3, eftersom dålig kondition ger svaga ägg och döda embryon.

INKUBATION

Inkubationstiden är inte dokumenterad för arten. Hos *V. beccarii* och *V. prasinus* kläcks äggen efter 157-203 dagar vid 29-30 °C. Lägg äggen i fuktig vermikulit i en ask med små lufthål, vänd dem inte och undvik för våt botten och plötsliga skiften i fukt, särskilt under den sista tredjedelen. Döda, fullt utvecklade embryon är ett känt problem i gruppen, och för hög fukt sent i inkubationen och brister hos honan är de oftast nämnda orsakerna.

UPPFÖDNING AV UNGAR

Det finns inga skötseldata för ungar av *V. bogerti*. Ungar av *V. beccarii* är omkring 18 cm långa och väger 8-10 g vid kläckningen. De hålls enskilt i ett mindre terrarium med kork, tunna grenar, levande växter och solplats med UVB, vid hög luftfuktighet och daglig duschning, så att de kan dricka droppar. Erbjud små insekter och flugor dagligen, pudrade med kalk och D3, och väg ungen regelbundet. När den växer flyttas den till ett terrarium på omkring 80 × 60 × 110 cm.

Hälsa och vanliga misstag

Arten finns knappt i handeln, och det är okänt om djur som säljs som *V. bogerti* är rätt bestämda. Djur från Indonesien och Nya Guinea är oftast vildfångade eller farmade och har ofta inälvsparasiter. Låt en veterinär med erfarenhet av kräldjur undersöka ett träckprov innan djuret sätts i det slutliga terrariet, och håll karantän i minst tre månader. Köp helst uppfödda djur.

Typiska problem:

- Stress och bristande aptit hos nyanlända djur. De ska ha ro, många gömslen och fasta rutiner.
- För låg luftfuktighet, som ger uttorkning och problem med hudömsningen.
- Metabolisk skelettsjukdom vid för lite UVB, kalk och D3.
- Fetma vid för mycket fett foder.
- Döda, fullt utvecklade embryon i äggen när fukt och temperatur inte passar.
- Salmonella. Tvätta händerna och använd inte köksredskap till terrariet.

Sök veterinär om djuret går ner i vikt, vägrar föda i mer än två veckor eller har insjunkna ögon, torr hud eller andningssvårigheter.

Läs mer: Köp av djur: uppfödda djur, vildfångst och transport

Fråga alltid dina kunniga bekanta

Guiden är ett bra ställe att börja på, men den kan inte ersätta erfarenhet. Djur är olika, och mycket av det viktigaste lär man sig av dem som har hållit arten i åratal. Prata med en uppfödare, en erfaren djurhållare eller en veterinär med kunskap om kräldjur och groddjur innan du skaffar djuret - och igen om något verkar fel.